

اقتصاد محله

تألیف:

دکتر نوشین خانی قریه گپی

دکتری اقتصاد

احمد رمضانی فرخند

دانشجوی دکتری جامعه‌شناسی اقتصادی و توسعه

۱۳۹۳

سرشناسه: خانی قریه گبی، نوشین، ۱۳۵۶ -
عنوان و نام پدیدآور: اقتصاد محله / تألیف: نوشین خانی قریه گبی. احمد رمضانی فرخند.
مشخصات نشر: مشهد: سخن گستر، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری: ۶۴ ص.
شابک: 978-600-247-448-3
وضعیت فهرست نویسی: فیا
موضوع: محله ها
موضوع: رشد اقتصادی
شناسه افزوده: رمضانی فرخند، احمد
هم بندی کنگره: ۱۳۹۳ تلف ۲ خ / ۱۶۶ HT
هم بندی دیوبی: ۳۰۷/۱۲۱۶
شماره کتابشناسی ملی: ۳۶۸۷۴۲۹

انتشارات سخن گستر

مشهد - خیابان ابن سینا - مقابل ابن سینا ۱۲ - شماره ۱۹۱

تلفن: ۳۸۴۳۹۹۵۵

www.Sokhangostar.com

نام کتاب: اقتصاد محله

تألیف: نوشین خانی قریه گبی، احمد رمضانی فرخند

صفحه آرائی: نقیسه اسماعیلی

شمارگان: ۵۰۰ جلد

نوبت چاپ: اوّل / ۱۳۹۳

چاپ: سروش

قیمت: ۳۵۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۴۷-۴۴۸-۳

فهرست مطالب

۷	مقدمه
۹	فصل اول: توسعه اقتصاد محله
۱۹	فصل دوم: نقش مشارکت مردم در توسعه اقتصادی محله
۲۹	فصل سوم: نقش صندوق‌های اجتماعی در توسعه اقتصادی محله
۳۳	فصل چهارم: نقش کارآفرینی در توسعه اقتصادی محله
۳۹	فصل پنجم: نقش مراکز کارآفرینی در توسعه اقتصادی محله
۴۵	فصل ششم: نقش خانه بهسازی در توسعه اقتصادی محله
۵۱	فصل هفتم: نقش زنان در توسعه اقتصادی محله
۵۷	فصل هشتم: راهکارهای عملی جهت توسعه اقتصادی محله
۶۳	منابع و مآخذ

مقدمه

امروزه شهرها محل استقرار و زندگی بخش عمده‌ای از جمعیت جهان می‌باشند. بنابر پیش‌بینی‌های دفتر اسکان بشر سازمان ملل تا سال ۲۰۵۰، دو سوم جمعیت دنیا در شهرها زندگی خواهند کرد. در کشور ما نیز بر اساس سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۰، ۷۱٪ جمعیت کشورمان در شهرها زندگی می‌کنند.

شهرها، امروزه به موتور محرک اقتصاد ملی برای به دست آوردن جایگاه بهتر در اقتصاد جهانی تبدیل شده‌اند. الگوها و تحولات عمده‌ی اقتصاد ملی و جهانی از شهرها نشأت می‌گیرد. امروزه دیگر شهرها و به ویژه کلانشهرها تهدیدی برای توسعه محسوب نمی‌شوند؛ بلکه آنها فرصت‌های مغتنمی پیش روی سیاستگذاران و تصمیم‌گیران ملی و محلی قرار می‌دهند.

امروزه شهرهای کشورمان و بالخصوص شهر مشهد به سبب ویژه‌های مذهبی، اقتصادی، استراتژیکی و... با پدیده مهاجرت گسترده مردم از روستا به شهرها روبه‌رو هستند که این مهاجرت به همراه سایر عوامل فرهنگی و اجتماعی به مسائل اقتصادی مانند بیکاری، فقر، گسترش اشتغال کاذب و... دامن زده است.

در جوامع مدرن، طراحی و اجرای برنامه‌ها و سیاستهایی که منجر به رشد و توسعه شهرها می‌گردد، از دریچه مشارکت و همراهی شهروندان در قالب حکمروایی محلی و برنامه ریزی اقتصاد محلی صورت می‌پذیرد.

صاحب‌نظران حوزه اقتصاد در این باب ضمن ناکارآمد برنامه‌ریزی متمرکز، برنامه-ریزی مشارکت‌گرا (پایین به بالا) را جایگزین مناسب برنامه‌ریزی متمرکز (بالا به پایین)

معرفی کرده‌اند، که در این برنامه‌ریزی؛ محله به یکی از بسترهای قوی و تاثیرگذار جهت اجرای سیاستهای توسعه اقتصادی تبدیل می‌گردد.

در واقع مباحث مربوط به اقتصاد محله، مرز مشترک میان فعالیتهای شهرداری‌ها و مردم است. به این معنی که همان‌طور که پایه‌گذار و آغازکننده سیاست‌های اقتصادی محلات شهرداری‌ها هستند، ضامن اجرای سیاستها و پیشبرد اهداف آن در سطح محلات تنها و تنها به میزان مشارکت مردم در این برنامه‌ها وابسته است.

شناخت فرصت‌ها و مزیت اقتصادی محلات جهت دستیابی به چشم انداز روشن در باب حل مسائل اقتصادی شهر بدون مشارکت همگانی شهروندان ساکن محلات امکان پذیر نیست؛ لذا شهرداری‌ها جهت برنامه‌ریزی دقیق اقتصادی و همچنین کاهش هزینه‌های خدمات ارائه شده می‌توانند از مشارکت عموم شهروندان بهره ببرند. به این ترتیب در صورتیکه شهرداری‌ها برنامه‌ریزی درست انجام ندهند و یا مردم تمایلی به پذیرفتن طرح توسعه اقتصادی محلات نداشته باشند، سرانجام آن برنامه بجز شکست نخواهد بود.

با توجه به این مهم ما در این کتاب برآنیم ضمن توضیح کلیاتی در باب مفاهیم اقتصاد محله، نقش مشارکت مردم در اقتصاد محله، نقش صندوق‌های اجتماعی، مراکز کارآفرینی خانه‌های بهسازی و... در توسعه محلی، فرایند اجرای صحیح برنامه‌ریزی و پیاده‌سازی سیاستهای ایجاد و حفظ پویایی اقتصادی محلات به همراه تجربیات داخل و خارج از کشور و البته مزایای آن برای مردم محلات را معرفی کنیم.